

EMEKLİ AYLIĞI, SİGORTALININ KASIT VEYA KUSURU OLMAKSIZIN KESİLENLERE EKSİK KALAN PRİM ÖDEME GÜN SAYISINI BORÇLANARAK YENİDEN EMEKLİ AYLIĞI ALMA HAKKI SAĞLANDI

ÖZET : Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 35'inci maddesinde yapılan düzenleme ile, 5/12/2017 tarihinden önce aylık bağlanmış olanlardan, tahsis talep veya ölüm tarihi itibarıyla ilgili kanunlarında öngörülen aylık bağlama koşullarından **prim ödeme gün sayısı** şartının sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanmayan nedenlerle yerine gelmediğinin daha sonra anlaşılması ve bu nedenle aylığın kesilmesi durumunda bu sirkülerde açıklanan şartları taşımak şartıyla eksik hizmet sürelerinin tamamlanarak yeniden emekli aylığı bağlama imkanı getirildi.

EMEKLİ AYLIĞI, SİGORTALININ KASIT VEYA KUSURU OLMAKSIZIN KESİLENLERE, EKSİK KALAN PRİM ÖDEME GÜN SAYISINI BORÇLANARAK YENİDEN EMEKLİ AYLIĞI ALMANIN USUL VE ESASLARI:

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 35'inci maddesinde; 5/12/2017 tarihinden önce Kanuna veya ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylık bağlanmış olanlardan, tahsis talep veya ölüm tarihi itibarıyla ilgili kanunlarında öngörülen aylık bağlama koşullarından prim ödeme gün sayısı şartının sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanmayan nedenlerle yerine gelmediği daha sonra anlaşılacak eksik hizmet sürelerinin;

a) Kanuna veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süresi olanlar için borçlanma talep tarihinde Kanunun 82'nci maddesine göre tespit edilecek prime esas günlük kazanç alt sınırı üzerinden eksik hizmet süresi kadar borçlandırılmak,

b) (a) bendi kapsamında borçlanılacak süresi olmayanlar ile borçlanılacak süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlayamayanlardan; tahsis talep tarihi ile yersiz ödemenin tespit edildiği tarih arasında Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığı bulunanların eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet verilmek,

c) (a) ve (b) bendi kapsamında süresi olmayanlardan; isteğe bağlı sigortalılık, 2925 sayılı Kanun, Kanunun ek 5'inci maddesi ile ek 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki sigortalılıkları tahsis talep tarihi itibarıyla aylığa hak kazanmaları nedeniyle sona erenlere, eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar belirtilen kapsamdaki sigortalılıkları devam ettirilmek,

suretiyle tamamlattırılacağı öngörülmüştür.

Yukarıda belirtilen madde hükümleri doğrultusunda aylığı durdurulanlar, bu madde kapsamına girip girmediklerinin anlaşılması için SGK' ya dilekçe ile başvurmaları gerekmektedir.

Verilen dilekçenin değerlendirilmesi sonucunda, aylığa hak kazanma koşullarından prim ödeme gün sayısı koşulunun yerine gelmediği tespit edilen sigortalı hakkında öncelikle, eksik hizmet sürelerinin bu madde kapsamında tamamlanması durumu değerlendirilecektir. Bu madde kapsamında tamamlanacak süre olmaması durumunda ise sigortalılara yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilecek ancak, aylığa hak kazanma koşullarının yerine geldiği tarihi takip eden ay başından itibaren tespit tarihinden önce aylığa hak kazanma koşullarının oluştuğunun anlaşılması kaydıyla tahsis talep şartı aranmaksızın aylıkları bağlanacaktır.

Ölüm aylıklarında, aktif ölüm için ilgili kanunlarında aranan prim ödeme gün sayısı şartının yerine gelmediği durumlarda bu madde kapsamında hizmet süresi tamamlanacak olup, yaşlılık veya malullük aylığı almakta iken ölen sigortalıların hak sahipleri, ölüm aylığı bağlanması için gereken gün sayısının yerine getirilmiş olması şartıyla eksik hizmet süresini tamamlamaya zorlanmayacaktır.

Hak sahiplerine bağlanan ölüm aylıklarında sonradan tespit edilen eksik hizmet süresinin tamamlanması, ölüm tarihinden sonrasına ilişkin hizmet oluşturulamayacağından sadece borçlanma suretiyle yapılacaktır.

Örnek 1: 1/1/2016 tarihinde ölen sigortalının 8 yıl sigortalılık süresi ve 1000 gün prim ödeme gün sayısı bulunması nedeniyle hak sahiplerine 4/1-(a) kapsamında ölüm aylığı bağlanmıştır. Ancak, ölen sigortalının 1000 günlük hizmeti içerisinde 200 günlük hizmetin başka bir sigortalıya ait olduğu tespit edilmiş ve prim ödeme gün sayısı 800'e düşmesi nedeniyle 900 gün prim ödeme şartı kaybedilmiştir. Bu durumda hak sahiplerinin 540 günlük askerlik süresini borçlanabilecekleri, ölüm aylığı bağlanmasında borçlanılan süreler 900 gün hesabında dikkate alınmadığından, borçlanılan süre ile 1800 gün prim ödeme şartı yerine gelmemesi nedeniyle hak sahiplerine bağlanan aylıklar kesilecektir.

Hizmet süresi eksikliğinin sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanması durumunda bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

Ancak hizmet süresi eksikliğinin sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından **kaynaklanmaması** durumunda 5510 sayılı Kanuna veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süresi olanlar, eksik hizmet süresi kadar borçlandırma yapılmak suretiyle eksik hizmet süreleri tamamlanacaktır. Bu sigortalılar için yeni bir aylık hesabı yapılmayacak ve aylık başlangıç tarihi değiştirilmeyecektir. Borçlanılacak süreler sadece prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Borçlanma suretiyle eksik prim ödeme gün sayısının tamamlanmasında, yeniden bir aylık hesabı yapılmayacağından, sigortalılar ilk aylık bağlanan toplam prim ödeme gün sayısını tamamlayacak süre kadar borçlandırılacaktır.

Borçlanılacak süresi olmayanlar ile borçlanılacak süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlayamayanlardan; tahsis talep tarihi ile yersiz ödemenin tespit edildiği tarih arasında;

- Sigortalının aylık bağlandıktan sonra gerek ödenmekte olan aylıklarından kesinti yapılmak, gerekse 1479 sayılı Kanunun ek 20'nci maddesi kapsamında tahsil edilmek suretiyle sosyal güvenlik destek primine tabi olunan süreler ile Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi çalışılan süreler,
  - 5510 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi gereğince sigortalı sayılmayanlardan, Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında faaliyeti devam edenlerin söz konusu süreleri,
- esas alınarak eksik hizmet süreleri tamamlanacaktır. Yani borçlanma süresi bulunmayanlar ya da borçlanma süreleri ile eksik hizmet süresi tamamlanamayan sigortalıların eksik hizmet süreleri ise hizmet kazandırma yoluyla tamamlanacaktır.

Eksik hizmet sürelerine ilişkin tahakkuk ettirilecek olan prim asılları ile borçlanma tutarları, öncelikle sigortalı yahut hak sahiplerinin birikmiş aylıklarından mahsup edilecek kalan tutar ise Kanunun 96'ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında aylıklardan kesilmek suretiyle tahsil edilecektir. Ayrıca, söz konusu borç tutarları ilgililer tarafından da SGK'nın anlaşmalı olduğu bankalar aracılığıyla ödenebilecektir. Bu şekilde, borçlanma tutarının tamamının bankaya ödenmesi halinde ilgililerin aylıklarından herhangi bir kesinti yapılmayacak, bir kısmının ödenmesi halinde ise ödenen miktar toplam borçtan düşüldükten sonra kalan tutar aylıklarından tahsil edilecektir.

Örnek 2: 1/1/2016 tarihli tahsis talebine istinaden 1/2/2016 tarihinde 4/1-(b) kapsamında tarafına 9200 prim ödeme gün sayısı üzerinden yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının hizmetlerine, isim benzerliği nedeniyle başka bir sigortalının hizmetinin karıştığı 10/9/2017 tarihinde tespit edilerek hizmetlerin ayrıştırılması sonucu 300 günlük hizmetinin silinmesi gerektiği anlaşılmıştır. Bu sigortalının askerlik hizmetini aylık bağlanmadan önce borçlandığı ve borçlanılacak başka bir hizmetinin bulunmadığı, ancak 1/5/2016-1/6/2017 tarihleri arasında vergi mükellefiyet süreleri bulunan ancak Kanunun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi gereğince sigortalı sayılmayan sürelerinin olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, aylık bağlanabilmesi için gerekli olan 300 günlük eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet verilecek ve eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarih itibarıyla yeniden aylık hesaplanacak olup, yapılacak hesaplamada devam eden sigortalılık süreleri gün ve kazanç olarak değerlendirilecektir.

Borçlanılacak veya hizmet kazandırılacak süresi olmayanlar ile bu kapsamlardaki süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlayamayanlardan; isteğe bağlı sigortalılık, 2925 sayılı Kanun, Kanunun ek 5'inci ve ek 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki sigortalılıkları tahsis talep tarihi itibarıyla aylığa hak kazanmaları nedeniyle sona erenlerin eksik hizmet süreleri, eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar belirtilen kapsamdaki sigortalılıkları devam ettirmek suretiyle tamamlanacaktır.

Örnek 3: 1/3/2011 tarihinde Kanunun ek 5'inci maddesi kapsamında sigortalı iken tarafına malullük aylığı bağlanan, 6/7/2016 tarihinde hizmet çakışması nedeniyle iptal edilen 300 gün 4/1-(a) kapsamındaki hizmeti nedeniyle aylık bağlama koşullarından prim ödeme gün sayısı şartının gerçekleşmediği anlaşılan sigortalının, tahsis talep tarihi itibariyle sonlandırılan ek 5 kapsamındaki sigortalılığı devam ettirilerek eksik hizmet süreleri tamamlanacak, devam eden sigortalılık süreleri gün ve kazanç olarak dikkate alınarak eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarih itibariyle statü değişikliği yapılmaksızın yeniden aylık hesaplanacaktır.

Değişik nedenlerle aylıkları kesilen, sigortalıların, işverenlerin veya meslek mensuplarımızın yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda, durumlarının değerlendirilmesi için SGK' ya başvurmalarını tavsiye ederiz.

Saygılarımızla...

[“Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin Geçici 35 inci Madde Uygulaması”
24/5/2019 tarihli ve 7941563 sayılı SGK Genel Yazısı](#)

[SGK Genelgesi 2018/38 “Emeklilik İşlemleri” tam metni...>>>](#)